

Bestemmelse, en Mening, som ogsaa af Finantsministeriet er tiltraadt, hvorimod Ministeriet maa finde det mere stemmende med Forholdets Natur, at Midlerne anvendes til et særligt, fra Kassens tidligere Bestemmelse ikke alt for fjernliggende Diemed, ligesom Ministeriet ogsaa maa finde det billigt, ja, efter hvad der tidligere er passeret, næsten nødvendigt, at de særligt komme til Anvendelse i og for Norrejylland.

I Henseende til Maaden, hvorpaa dette burde skee, har der saavidt fundet Dvereenstemmelse Sted imellem Regjeringen og Stænderforsamlingen, som begge have været enige i, at Capitalen burde anvendes til Enke-Understøttelser; derimod have de afvejet noget fra hinanden i Henseende til Udførelsen heraf, idet Cancelliet ved dets første Behandling af Sagen har meent, at Capitalen burde komme hele Provindsen tilgode saaledes, at der allene ved den ene Halvdeel toges Hensyn til den Stand, fra hvilken mere end Halvdelen af Indskudscapitalen havde sin Oprindelse, men ved den anden Halvdeel sørgedes for en Classe af Enker, for hvis ublide Kaaers Forbedring det Offentlige maatte have særlig Forpligtelse til at virke, og for hvilke der med den givne Sum kunde udrettes noget ikke aldeles Ubetydeligt, hvorimod Stænderne have troet, at Indskudscapitalens Oprindelse ikke blot fra Folk i forskjellige Livsstillinger, men og fra forskjellige Steder maatte faae en væsentlig Indflydelse, saaledes at Kassens Formue fordeeltes mellem de forskjellige Kjøbstæder og Landdistricter, hvorfra Indskuddene ere indkomne, og at der ved Pensionernes Uddeling igjen toges Hensyn til den forskjellige Stand og Stilling, Indskyderne i sin Tid havde indtaget i Samfundet, i hvilken sidste Henseende dog for Landdistricternes Vedkommende Principet opgaves.

En saadan Restitution, som den af Stænderne herved tilsigtede, kan der imidlertid ikke være Tale om, da de gjorde Indskud ikke paa nogen Maade kunne betragtes som Gaver til Kassen, der ved dennes Opøsning maatte gives tilbage igjen, men Hensigten dermed for Interessenternes Vedkommende kun kan have været, at fikke deres eventuelle Enker en saa-

dan Pension, som Kassen udlovede. Ligesom Ministeriet derfor maa antage, at der fra den juridiske Side ligger en mindre rigtig Opfatning til Grund for Stændernes Indstilling, hvilket fremtræder saameget stærkere, naar det betænkes, at det er saa langt fra, at de Byer og Districter, i hvilket vedkommende Interessenter ved Optagelsen boede, kunne repræsentere disse, at det er aldeles uvist, om Interessenterne ere døde og have efterladt Enker paa de samme Steder, og endnu mere, om Afkom af dem endnu der findes, saaledes maa Ministeriet ogsaa fra den praktiske Side finde en saadan Adspjittelse af Kassens Midler i mange smaa Dele lidet hensigtsmæssig.

Ministeriet, der efter hele denne Sags forregaaende Behandling troede ikke let at burde afvige fra det, hvorom baade Regjeringen og Stænder havde været aldeles enige, maatte saaledes i det Væsentlige fastholde Cancelliets oprindelige Plan, idet der ogsaa alene med Hensyn til Geistligheden i det hele første Anlæg af Kassen (der baade viser sig i Ravn og Bestyrelse) og i det overveieende Beløb af Indskud fra Geistlige fandtes Anledning til ved den Disposition, der nu skulde træffes, at følge Forestillingen om, hvad de, der selv i sin Tid have lagt Grunden til den nu forhaanden værende Capital, kunde formodes at ville billige, hvis de kunde raadspørges.

Med Hensyn derimod til den Maade, hvorpaa denne Halvdeel af Kassens Midler skal komme den jydske Geistligheds Enker tilgode ved at skaffe dem et Tillæg til den i Almindelighed kun ringe Pension, der ellers tilflyder dem, har Ministeriet ikke kunnet blive staaende ved Cancelliets Forslag, hvorefter Capitalen skulde tilflyde Hjelpe-Enkepensionskasserne (hvis Bestemmelse er ved aarlige Bidrag af Præsterne at skaffe Midler tilveie til, at Enkerne, hvor der ere to eller flere paa samme Kald, hver især kunde erholde fuld Pension, istedetfor at de efter Lovens 2—13—10 skulde dele den af Kaldet udredende Pension). Midlerne vilde nemlig i saa Fald nærmest komme Præsterne tilgode, idet disse derved vilde faae et saameget ringere aarligt Bidrag at udrede. Ministeriet har derfor troet, at Capitalen hellere burde tillægges de saakaldte geistlige Enke-